

СТАНОВИЩЕ

от проф. Бистра Георгиева Димитрова, дн
преподавател в Национална спортна академия „В. Левски“

*по материалите, представени за участие в процедура за
присъждане на научна степен „Доктор на науките“ в
професионално направление 1.3. Педагогика на обучението по.....,
специалност „Методика на обучението по физическо възпитание
и спорт – Джудо“, в Софийски Университет „Св. Кл. Охридски“*

В процедура за официална защита на Дисертационен труд за присъждане на научна степен „Доктор на науките“ се представя Проф. Анжелина Янева - Прокопова, доктор с тема: „Обучение по джудо чрез ката за различни възрасти, в професионално направление 1.3. Педагогика на обучението по....., специалност „Методика на обучението по физическо възпитание и спорт – Джудо“.

Проф. Ан. Янева, доктор заема академичната длъжност професор в СУ „Св. Кл. Охридски“ от 2014 г. Гражданин на Република България, през 1986 г. завършва Национална спортна академия „Васил Левски“ – София (ВИФ „Г. Димитров“), придобивайки професионална квалификация за Педагогика на обучението по физическо възпитание и спорт, специалност учител. През 2010 година печели конкурс и заема академична длъжност „Доцент“ по научна специалност 05.07.05 „Теория и методика на физическото възпитание и спортната тренировка, вкл. Лечебна физкултура“ в СУ „Св. Кл. Охридски“.

През м. Януари 2009 година придобива научната степен „доктор“ в същото професионално направление 1.3. Педагогика на обучението по физическо възпитание, след защита на дисертационен труд на тема: Методика за начално

обучение по джудо за деца в предучилищна възраст. От тогава до днес неизменно работи на постоянен трудов договор в същата катедра, като от 2017 година заема длъжност Директор на Департамента по спорт.

Проф. Анжелина Янева - Прокопова, доктор е ръководител, координатор и основен лектор в международни проекти в партньорство с Белгия и Италия по приоритетна ос „Volunteering in Europe for Social Inclusion“ (Доброволчеството в Европа за социално включване), както и по други образователни програми на ЕК от 2004 година до преди Ковид‘19 пандемията, а по време на нея не спира активното си участие в онлайн конференции, последната от които е през м. Юли 2021г на индексираното и реферирано в световна база данни научно списание *Trakia Journal of Science* (издавано от Тракийски университет Стара Загора).

Кандидатката е член, ръководител и експерт в Национални и международни организации и програмни съвети. Научен ръководител е на множество успешно защитили докторанти.

Приложената документация дава основание да се заключи, че кандидатката е активен участник в процеса на изграждане на българска школа в областта на спорта Джудо, както и нейн ръководител и анализатор в различни управленски нива. В тази насока е дала и множество научни публикации, учебни помагала, монографии и интервюта отразени в масовите медии.

Докторският труд е оригинално структуриран в четири глави с общ обем от 336 страници. Приложен е списък на публикациите и декларация за авторство. Използваната литература включва заглавия на кирилица (165 бр.), на латиница (57 бр.) и специализирани електронни страници (32 бр.).

Онагледяването в Докторския труд е представено чрез 47 таблици, 78 фигури и 10 приложения. Важно съображение е същата номерация на фигурите и таблиците в докторския труд и в автореферата.

Докторският труд е преминал през предварително експертно обсъждане и е насочен за публична защита пред научно жури на заседание на катедра

„Индивидуални спортове и рекреация” към Департамента по спорт на Софийския университет „Свети Климент Охридски“ през м. Ноември 2021 г.

Проф. Анжелина Янева, доктор е разработила класификационна структура на бойните изкуства в глава първа, което е ценен инструмент в теорията на спорта Джудо. В постановката на проблема е представена историческа периодизация и е направен първи опит да бъде систематизирана философията на бойните изкуства. Авторски принос на дисертационния труд е направеният педагогически разрез на архитектурата в педагогическия процес, като са анализирани социалните ползи от обученията и тренингите по джудо, като: спортен интелект, емоционална интелигентност, възпитание, мотивация, инициативност, принципност, уважение към традицията и етичност. Все личностни качества характерни за формирането на лидери от ранна възраст.

Както бе подчертано и по-горе, най-задълбоченият и обширен научен анализ на кандидатката е в посоката за разработване на обучението и създаването на предпоставки за професионална реализация паралелно с формирането на силна и уверена личност. Най-цялостно и задълбочено този проблем е разработен в главите втора и трета. Последователно и логично се представя методиката, средствата, специализираните кадри, спецификата при обучение и най-значимия индикатор средствата за превенция на агресията в училището и обществото.

Проф. Анжелина Янева работи и върху развитието на обучението, чрез споделен анализ на собствените си педагогически и спортни постижения през годините, което прави дисертационния труд забележимо научно постижение.

Това говори за системност и целенасоченост на цялостната научна, педагогическа и спортна продукция, имаща несъмнени изследователски, теоретични и практически приноси. Личи новаторският подход на кандидатката да съчетава умело положителните страни от световният опит и постиженията на нашата спортно-педагогическа наука и практика. Разработените авторски подходи и програми се оказват актуални и устойчиви във времето по отношение на интерес от страна на обучаващи се и потребителите клубове и федерация.

Публикациите на английски език подчертават международното значение на проучваните проблеми.

Представеният в глава трета анализ е гаранция за високата ефективност на обучителния процес и формираните състезатели с високи професионални умения. Качеството на авторската методика отговаря на високите нива, заложени като международен стандарт при подготовката на млади хора, практикуващи спорта джудо.

Разработените от кандидатката класификационна структура на елементи, подходи, позиции и технически прийоми, комбинация от техники и контра техники е съвременен инструмент с висок социален и практико-приложен принос на научния труд.

За актуалността и акуратността на създадените от авторката научни анализи говорят и множеството доклади от конференции и конгреси, публикувани в индексирани списания в световната база данни. Те касаят съвременните аспекти на педагогическия процес по джудо, спортния интелект, емоционалната интелигентност, оформянето и утвърждаването на стандарти за етично поведение и/или самозащита. Формирането на тези позитивни социални отношения чрез практиката на спорта джудо изгражда алтернативна култура срещу агресията в училище и обществото. По наше мнение проф. Янева е основен пионер в развитието на иновации и интердисциплинарен подход в тази област от бойните изкуства.

Другата основна насока на научните анализи на авторката в глава трета, както бе споменато вече, са ориентирани и произтичат от спортно-педагогическата ѝ практика в качеството ѝ на национален състезател и треньор по Джудо. Кандидатката представя доказателства за висок брой положителни цитирания в научната литература, в чужбина и в България, което е доказателство за стойността на създадената от нея научна продукция.

Като цяло, представеният труд за становище посочва научни данни, авторски анализи и дискусия на резултати, които имат несъмнен теоретичен и

практически принос в областта на теорията, практиката и педагогиката на спорта Джудо, на национално и регионално ниво. Представените по-горе констатации очертават активното ѝ отношение към научната, учебната и организационната дейност, които са приоритет на завършен изследовател и преподавател, като проф. Янева.

Като основни приноси в дисертационния труд, представен от Проф. Анжелина Янева, доктор могат да се очертаят разработването и внедряването в обучението на спортни кадри в областта на бойните изкуства в България, на авторски алгоритъм съобразно спецификата на възрастови групи: до 7 г., до 10 г. и над 10 годишни практикуващи спорта джудо. Създадена е научна и педагогическа школи в направлението на този вид бойно изкуство в България. Значим принос за практиката е разпределението на техниките и изискванията, съобразно възрастовите особености на практикуващите. Разработени и апробирани са практически модели на техники, комбинации и контра подходи и атаки от различни изходни положения и захвати. Приложената авторска методика за обучение осигурява кумулативен ефект и предпоставки за изграждане на фундамента по пътя към майсторството, основано на коректна специализирана терминология, рефлектираща в активно мислене на състезателите при усвояване на спецификата в техниката.

Настоящото изследване има теоретичен и научно-приложен принос за методиката на обучение по джудо за начинаещи и напреднали джудисти във всички възрасти. Паралелно е надградена методиката на физическото възпитание за частта му от извънучилищните форми на обучение. Всичко е лично дело на авторката и не са открити пасажии с повтаряемост на теоретични конструкции.

Разработени са стандарти за етични норми на поведение, като са интегрирани европейските изисквания за намаляване на агресивно поведение в училище и при социално общуване чрез развиване на емоционална интелигентност. В практиката, в едно със спортния интелект, двата индикатори надграждат националните социално-педагогически условия. В областта на спорта кандидатката допринася за усъвършенстване на обучителния процес по бойни изкуства.

Тъй като се касае за проблеми с несъмнено социално-надграждащо значение безспорно засягат бъдещата гражданска активност и мотивация на Милениалите (Millenials) представеният дисертационен труд от кандидатката има съществен принос както за теоретичното обогатяване и обосновка, така и за практическите аспекти на горе-очертаните направления. Това дава основание да се заключи, че дисертантът има необходимите лични приноси към развитието на практическите и теоретичните аспекти на коментираните по-горе тематики в професионалното направление педагогика на обучението по...и в частност на спорта джудо.

Познавайки лично Проф. Анжелина Янева - Проконова, доктор, убедено мога да заявя, че тя е завършен и творчески специалист, притежаващ напълно необходимите качества за придобиване на научната степен „доктор на науките“.

Заключение:

Имайки предвид гореизложеното, предлагам на Проф. Анжелина Янева - Проконова, доктор да бъде присъдена научната степен „доктор на науките“, в професионално направление 1.3. Педагогика на обучението по..., в специалност „Методика на обучението по физическо възпитание и спорт – Джудо“.

София, 7.12.2021 г.

Изготвил становище:

/Проф. Бистра Димитрова, дн/